

M.A. : SEMESTER - I

INTER DISCIPLINARY COURSE - PAPER 105

પ્રશ્નપત્ર : ગાંધીસાહિત્ય

શૈક્ષણિક હેતુઓ

૧. વિદ્યાર્થીઓ ગાંધીસાહિત્યનો પરિચય કેળવે.
૨. વિદ્યાર્થીઓ ગાંધીસાહિત્યમાં રહેલો અમૃત્ય વિચાર-વારસો મેળવે.
૩. ગાંધીસાહિત્યના અધ્યયન દ્વારા સામાજિક દાયિત્વનો ઝ્યાલ કેળવે.

નિયત કૃતિ :

‘સત્યના પ્રયોગો’ (આત્મકથા)

લેખક : મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી

પ્રકાશના : નવજીવન પ્રકાશન, અમદાવાદ

એકમ : ૧	ગાંધીજીનું જીવન અને સાહિત્યક્ષેત્રે તેમનું પ્રદાન :	ગુણ : ૧૪
	(અ) ગાંધીજીના જીવનનો પરિચય	
	(બ) ગાંધીજીના ચારિત્ર-નિર્માણમાં ભાગ ભજવનારાં પરિબળો	
	(ક) ગાંધીજીના બાટ્યાવસ્થા અને કિશોરાવસ્થાના અનુભવો	
	(ડ) ગાંધીજીનું સાહિત્યક્ષેત્રે પ્રદાન	
એકમ : ૨	ગાંધીજીનું આત્મકથાના ઇતિહાસમાં સ્થાન :	ગુણ : ૧૪
	(અ) આત્મકથાના સ્વરૂપની લાક્ષણિકતાઓ	
	(બ) ગુજરાતી આત્મકથાના સાહિત્યસ્વરૂપનો ઇતિહાસ	
	(ક) ગુજરાતી આત્મકથાના ઇતિહાસમાં ગાંધીજીનું સ્થાન	
એકમ : ૩	કૃતિલક્ષી અભ્યાસ : ‘સત્યના પ્રયોગો’	ગુણ : ૧૪
એકમ : ૪	કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ : ‘સત્યના પ્રયોગો’	ગુણ : ૧૪
એકમ : ૫	ટૂંકલક્ષી પ્રશ્નો	ગુણ : ૧૪

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. સત્યના પ્રયોગો તથા આત્મકથા : મો.ક.ગાંધી, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન
૨. ગાંધીજીનું સાહિત્ય : ડૉ. રમણ મોદી
૩. ગાંધીજી - જીવન અને વિચાર : જી.બી.કૃપલાણી
૪. ચરિત્રસાહિત્ય : ઉપેન્દ્ર ભટ્ટ
૫. ગાંધીજી : કેટલાક સ્વાધ્યાયલેખો : નગીનદાસ પારેખ

પ્રશ્નપત્રની ગુણભાર વહેંચણી

બાધ્ય પરીક્ષાનો ગુણભારાંક : ૭૦

આંતરિક પરીક્ષાનો ગુણભારાંક : ૩૦

પ્રશ્નપત્રનો કુલ ગુણભારાંક : ૧૦૦

M.A. : SEMESTER - II

INTER DISCIPLINARY COURSE - PAPER 205

પ્રશ્નપત્ર : સંવાદભાષા

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં પાંચ એકમ પ્રમાણે નિર્માણિત પાંચ પ્રશ્નો પૂછાશે.

એકમ : ૧ અરજીલેખન : ગુણ : ૨૦

આ એકમમાં વિદ્યાર્થીએ નોકરી મેળવવા માટેની અરજી લખવાની રહેશે.
સામાન્ય રીતે સ્નાતક (ગ્રેજ્યુએટ), અનુસ્નાતક (પોસ્ટગ્રેજ્યુએટ) થયેલો
વિદ્યાર્થી જે પ્રકારની નોકરી મેળવવા માટે લાયક ગણાય છે તે પ્રકારની
નોકરી માટેની અરજી કરવાનો પ્રશ્ન પૂછવામાં આવશે. કોઈપણ બે અરજી
એકબીજાના વિકલ્પે પૂછવામાં આવશે. તેમાંથી કોઈ એક અરજી વિદ્યાર્થીએ
લખવાની રહેશે.

એકમ : ૨ સમાચારલેખન : ગુણ : ૧૫

સમાચારપત્ર માટે કોઈપણ પ્રસંગ, ઘટના કે બનાવના સંદર્ભે સમાચારલેખન
કરવાનું રહેશે. કોઈપણ બે સમાચારલેખન એકબીજાના વિકલ્પે પૂછવામાં
આવશે. તેમાંથી એકનું સમાચારલેખન વિદ્યાર્થીએ કરવાનું રહેશે.

એકમ : ૩ અકારાદિકમ : ગુણ : ૧૫

આ એકમમાં વિદ્યાર્થીને અકારાદિકમ (કક્કાવારીનો કમ) ગોઠવવાનું શીખવાનું
રહેશે. પ્રશ્નપત્રમાં જુદા જુદા પંદર શબ્દો પૂછવામાં આવશે. જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ
આ પંદર શબ્દોને અકારાદિકમ પ્રમાણે (કક્કાવારીના કમ પ્રમાણે) ગોઠવવાના
રહેશે.

એકમ : ૪ વિરામચિહ્નો-લેખનચિહ્નોની ઓળખ : ગુણ : ૧૦

આ એકમમાં લેખનમાં-લખાણમાં વપરાતાં વિવિધ લેખનચિહ્નો-વિરામચિહ્નોનો
પરિચય વિદ્યાર્થીએ કરવાનો રહેશે. આ એકમમાંથી વિદ્યાર્થીએ લખાણમાં વપરાતા

ચિહ્નોની ઓળખમાં એનું સંકેતચિહ્ન જગ્યાવી લખાણમાં તેના ઉપયોગાની ઉદાહરણ સહ સમજૂતી આપવાની રહેશે. પ્રશ્નપત્રમાં કુલ સાત વિરામચિહ્નો-લેખનચિહ્નો વિશે પૂછવામાં આવશે. તેમાંથી વિદ્યાર્થીએ કોઈપણ પાંચનો ઉત્તર આપવાનો રહેશે.

★ અભ્યાસકર્મમાં નીચેના વિરામચિહ્નો-લેખનચિહ્નો સૂચિત કરવામાં આવે છે :

- (૧) પૂર્ણવિરામ (૨) અલ્ફવિરામ (૩) અર્ધવિરામ (૪) ગુરુવિરામ
- (૫) આશ્ર્યચિહ્ન (૬) પ્રશ્નાર્થચિહ્ન (૭) અવતરણચિહ્ન (૮) લોપચિહ્ન
- (૯) વિગ્રહરેખા (૧૦) શબ્દતૂટક (હાઈફન) (૧૧) પોલું માલું
- (૧૨) ત્રાંસી લીટી (ઓબ્લિક) (૧૩) ફૂદડી (૧૪) ટ્રેકાં (ઇલિપ્સિસ)
- (૧૫) એ જ (ડિઝો) (૧૬) કૌંસ (૧૭) મોરપગલું (કાકપદચિહ્ન)

એકમ : ૫ શબ્દજોડણી : ગુણ : ૧૦

આ એકમમાં જોડણી ખોટી હોય તેવાં દસ શબ્દો પૂછવામાં આવશે. આ દસ શબ્દોની જોડણી સુધારીને વિદ્યાર્થીએ સાચા શબ્દ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ‘અરજી અને લેખનકૌશલ’ : પ્રસાદ બ્રહ્મભાઈ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ-૧
૨. ‘સાહિત્યાચન’ : બાબુ દાવલપુરા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ-૧
૩. ‘ગુજરાતી લેખનસ્વાધ્યાય’ : બાબુ દાવલપુરા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ-૧
૪. ‘વૃત્તાંત નિવેદન’ : રતિલાલ સાં. નાયક અને અન્ય, અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ-૧
૫. ‘અખબારી લેખન’ : ડૉ. કુમારપાણ દેસાઈ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ-૬
૬. ‘લેખન માર્ગદર્શિની’ : યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ-૬
૭. ‘સાર્થ ગુજરાતી જોડણીકોશ’ : નવજીવન પ્રકાશન, અમદાવાદ-૧૫
૮. ‘સાચી જોડણી અધરી નથી’ : યશવંત દોશી, નવજીવન પ્રકાશન, અમદાવાદ-૧૫
૯. ‘જોડણી સાવ સહેલી’ : ત્રિકુલાલ પટેલ, નવજીવન પ્રકાશન, અમદાવાદ-૧૪
૧૦. ‘જોડણીપ્રવેશ’ : રતિલાલ સાં. નાયક, અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ-૧

પ્રશ્નપત્રની ગુણભાર વહેંચણી

બાધ્ય પરીક્ષાનો ગુણભારાંક : ૭૦

આંતરિક પરીક્ષાનો ગુણભારાંક : ૩૦

પ્રશ્નપત્રનો કુલ ગુણભારાંક : ૧૦૦

M.A. : SEMESTER - III

INTER DISCIPLINARY COURSE - PAPER 305

પ્રશ્નપત્ર : કૃતિ-અભ્યાસ : ભારતીયસાહિત્ય

શૈક્ષણિક હેતુઓ

૧. વિદ્યાર્થીઓ ભારતીયસાહિત્યના પરિચયમાં આવે.
૨. વિદ્યાર્થીઓ ભારતીયસાહિત્યમાં રસ-રુચિ દાખવતા થાય.
૩. વિદ્યાર્થીઓ ભારતીયસાહિત્યનાં ભાવ-વિચાર-વારસો-સંસ્કૃતિને જાણો-પ્રમાણે.

નિયત કૃતિઓ

(૧)

‘બાનગરવાડી’ (લેખક : વ્યંકટેશ માઠગૂળકર)

અનુવાદક : અવનિશ ભડ્ક

પ્રકાશક : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

(૨)

‘પ્રેમયંદની વાતાંઓ’ (લેખક : પ્રેમયંદ)

અનુવાદક : અમિષાબેન વિજયકુમાર શાહ

પ્રકાશક : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

અભ્યાસક્રમમાં નિયત વાતાંઓ

૧. વિજોગ
૨. ઈંગ્રાહ
૩. કર્ફન
૪. મીઠાનો જમાદાર
૫. પોષની રાત
૬. વૃદ્ધ કાકી
૭. શતરંજના ખેલાડી
૮. સુજાન ભગત

એકમ : ૧	કૃતિલક્ષી અભ્યાસ : ‘બનગરવાડી’	ગુણ : ૧૪
એકમ : ૨	કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ : ‘બનગરવાડી’	ગુણ : ૧૪
એકમ : ૩	કૃતિલક્ષી અભ્યાસ : ‘પ્રેમચંદની વાર્તાઓ’	ગુણ : ૧૪
એકમ : ૪	કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ : ‘પ્રેમચંદની વાર્તાઓ’	ગુણ : ૧૪
એકમ : ૫	ટૂંકલક્ષી પ્રશ્નો	ગુણ : ૧૪

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં મૂળકૃતિનો ગુજરાતીમાં થયેલો અનુવાદ જ પાઠ્યકહ્યમાં વિદ્યાર્થીએ ભણવાનો રહેશે. આથી કૃતિને જ કેન્દ્રમાં રાખી કૃતિલક્ષી અભ્યાસ જ વિદ્યાર્થીએ કરવાનો છે. જેથી કરીને કૃતિનું સ્વરૂપ, કૃતિની અનુવાદચર્ચા આ પ્રશ્નપત્રમાં અપેક્ષિત નથી. એકમ : પાંચ (પ્રશ્ન : ૫)માંના ટૂંકલક્ષી પ્રશ્નમાં કૃતિના મૂળસર્જકનો પ્રાથમિક પરિચય કરાવતા ચાર પ્રશ્નો પૂછાશે. તેમજ બાકીના આઠ ટૂંકલક્ષી પ્રશ્નો કૃતિ : એકમાંથી ચાર અને કૃતિ : બેમાંથી ચાર પ્રશ્નો પૂછાશે. આમ, પ્રશ્નકમાંક : પાંચમાં કુલ : ૧૨ પ્રશ્નોમાંથી વિદ્યાર્થીએ ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના રહેશે. એક ટૂંકલક્ષી પ્રશ્નનો ગુણભારાંક : ૨ (બે) ગુણનો રહેશે.

પ્રશ્નપત્રની ગુણભાર વહેંચણી	
બાહ્ય પરીક્ષાનો ગુણભારાંક	: ૭૦
આંતરિક પરીક્ષાનો ગુણભારાંક	: ૩૦
પ્રશ્નપત્રનો કુલ ગુણભારાંક	: ૧૦૦

M.A. : SEMESTER - IV

INTER DISCIPLINARY COURSE - PAPER 405

પ્રશ્નપત્ર : કૃતિ-અભ્યાસ : વિશ્વસાહિત્ય

શૈક્ષણિક હેતુઓ

૧. વિદ્યાર્થીઓ વિશ્વસાહિત્યના પરિચયમાં આવે.
૨. વિદ્યાર્થીઓ વિશ્વસાહિત્યમાં રસ-રૂચિ દાખવતા થાય.
૩. વિદ્યાર્થીઓ વિશ્વસાહિત્યનાં ભાવ-વિચાર-વારસો-સંસ્કૃતિને જાણે-પ્રમાણે.

નિયત કૃતિઓ

(૧)

‘અપરાજ્ય’ (ધ ઓદ્ડ મેન એન્ડ ધ સી)

લેખક : અર્નોસ્ટ હેમિંગવે

અનુવાદક : રવીન્દ્ર ઠાકોર

પ્રકાશક : શબ્દલોક પ્રકાશન, અમદાવાદ

(૨)

‘૧૫ જગપ્રસિદ્ધ વાતાઓ’

અનુવાદક : મોહનલાલ પટેલ

પ્રકાશક : શબ્દલોક પ્રકાશન, અમદાવાદ

અભ્યાસક્રમમાં નિયત વાતાઓ

૧. આખરી પાઠ
૨. એલેક્ઝાંડર
૩. ચુંબન
૪. જિમી વેલેન્ટાઈન
૫. ઘર
૬. અદેશ્ય સંગ્રહ
૭. જુનિયસ માબલ્ટી
૮. મૂઢી ખજૂર

એકમ : ૧	કૃતિલક્ષી અભ્યાસ : ‘અપરાજેય’	ગુણ : ૧૪
એકમ : ૨	કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ : ‘અપરાજેય’	ગુણ : ૧૪
એકમ : ૩	કૃતિલક્ષી અભ્યાસ : ‘૧૫ જગપ્રસિદ્ધ વાર્તાઓ’	ગુણ : ૧૪
એકમ : ૪	કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ : ‘૧૫ જગપ્રસિદ્ધ વાર્તાઓ’	ગુણ : ૧૪
એકમ : ૫	ટૂંકલક્ષી પ્રશ્નો	ગુણ : ૧૪

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં મૂળકૃતિનો ગુજરાતીમાં થયેલો અનુવાદ જ પાઠ્યકમમાં વિદ્યાર્થીએ ભણવાનો રહેશે. આથી કૃતિને જ કેન્દ્રમાં રાખી કૃતિલક્ષી અભ્યાસ જ વિદ્યાર્થીએ કરવાનો છે. જેથી કરીને કૃતિનું સ્વરૂપ, કૃતિની અનુવાદચર્ચા આ પ્રશ્નપત્રમાં અપેક્ષિત નથી. એકમ : પાંચ (પ્રશ્ન : ૫)માંના ટૂંકલક્ષી પ્રશ્નમાં કૃતિના મૂળસર્જકનો પ્રાથમિક પરિચય કરાવતા ચાર પ્રશ્નો પૂછાશે. તેમજ બાકીના આઠ ટૂંકલક્ષી પ્રશ્નો કૃતિ : એકમાંથી ચાર અને કૃતિ : બેમાંથી ચાર પ્રશ્નો પૂછાશે. આમ, પ્રશ્નકમાંક : પાંચમાં કુલ : ૧૨ પ્રશ્નોમાંથી વિદ્યાર્થીએ જ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના રહેશે. એક ટૂંકલક્ષી પ્રશ્નનો ગુણભારાંક : ૨ (બે) ગુણનો રહેશે.

પ્રશ્નપત્રની ગુણભાર વહેંચણી	
બાધ્ય પરીક્ષાનો ગુણભારાંક	૭૦
આંતરિક પરીક્ષાનો ગુણભારાંક	૩૦
પ્રશ્નપત્રનો કુલ ગુણભારાંક	૧૦૦